

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 75:2002 „IKIMOKYKLINIO UGDYMO
ĮSTAIGOS. HIGIENOS NORMOS IR TAISYKLĖS“ PATVIRTINIMO**

2002 m. kovo 4 d. Nr.102
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programą ir siekdamas užtikrinti vaikų sveikatos saugos kontrolę ikimokyklinėse ugdymo įstaigose:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 75:2002 „Ikimokyklinio ugdymo įstaigos. Higienos normos ir taisyklės“.

2. L a i k a u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1997 m. gruodžio 18 d. įsakymą Nr.693 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75-1997 „Ikimokyklinės įstaigos. Higienos normos ir taisyklės“ tvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 119-3127).

3. P a v e d u viceministrui Eduardui Bartkevičiui kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2002 m. kovo 4 d. įsakymu Nr.102

**LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 75:2002 „IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOS.
HIGIENOS NORMOS IR TAISYKLĖS“**

I. TAIKYMO SRITIS

1. Ši higienos norma nustato pagrindinius ikimokyklinio ugdymo įstaigų (toliau – ikimokyklinės įstaigos) įrengimo, priežiūros, vaikų ir darbuotojų priėmimo į ikimokyklines ugdymo įstaigas reikalavimus ir taikoma visoms statomoms, rekonstruojamoms ir veikiančioms įstaigoms.

2. Ši higienos norma privaloma visiems juridiniams asmenims, užsiimantiems statybos veikla, ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovams, sveikatos priežiūros darbuotojams, vykdančiams šių įstaigų higienos priežiūrą ir sveikatos saugos kontrolę, kitoms įstatymų nustatyta tvarka kontrolės institucijoms.

II. NUORODOS

3. Šioje higienos normoje yra nuorodos į šiuos teisės aktus:

3.1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 107-2391).

3.2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597).

3.3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Žin., 1991, Nr. 23-593; 1998, Nr. 67-1940).

3.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652).

3.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. 544 „Dėl darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti asmenims, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikata dėl užkrečiamųjų ligų, sąrašo ir šių asmenų sveikatos tikrinimo tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. 41-1294).

3.6. Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1996 m. spalio 1 d. įsakymas Nr. 131 „Dėl organizacinio tvarkomojo techninio reglamento „Statybos specialiųjų reikalavimų valstybinės priežiūros tvarka STR 1.09.01:1996 patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 98-2250).

3.7. Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1996 m. lapkričio 15 d. įsakymas Nr. 159 „Dėl detaliųjų planų taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 119-2806).

- 3.8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. 316 „Dėl reglamento STR 1.07.01:1999 „Leidimų statyti ir griauti statinius išdavimo tvarka“ patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 84-2510).
- 3.9. Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1997 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 139 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.02:1997 patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 41-1023).
- 3.10. Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1997 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. 122 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:1997 patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 32-807).
- 3.11. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. spalio 19 d. įsakymas Nr. 335 „Dėl STR 1.07.03:1999 „Mažųjų statinių projektų rengimo bei derinimo tvarkos ypatumai ir šių statinių statybos įteisinimo tvarka“ patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 90-2667).
- 3.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. rugpjūčio 2 d. įsakymas Nr. 329 „Dėl organizacinio tvarkomojo statybos techninio reglamento STR 1.05.05:2000 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalies sudėtis“ patvirtinimo ir organizacinio tvarkomojo statybos techninio reglamento STR 1.05.02:1997 „Statinio projekto sudėtis“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2000, Nr. 67-2031).
- 3.13. Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1997 m. lapkričio 4 d. įsakymas Nr. 245 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.03:1997 patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 101-2559).
- 3.14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 410 „Dėl reglamento STR 2.01.01 (1):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Mechaninis patvarumas ir pastovumas“ patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr.112-3260).
- 3.15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymas Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 53-1898).
- 3.16. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. 19 „Dėl STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo ir 1998 08 31 įsakymo Nr. 162 dalinio pakeitimo“ (Žin., 1999, Nr. 13-333).
- 3.17. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. rugsėjo 14 d. įsakymas Nr. 383 „Dėl reglamento STR 1.11. 01:2000 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“ patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 79-2401).
- 3.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 779 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:1998 „Gyvenamosios aplinkos orą teršiančių medžiagų didžiausia leidžiama koncentracija“ (Žin., 1999, Nr. 3-70).
- 3.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 692 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2001 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje. Matavimo metodikos bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 8-301).
- 3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. 684 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:1998 „Geriamasis vanduo. Kokybės reikalavimai ir programinė priežiūra“ tvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 105-2926).
- 3.21. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 417 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 4-99 tvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 112-3263).
- 3.22. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. 252 „Dėl aplinkosauginių buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklių (LAND 21 01) patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 41-1438).
- 3.23. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. 495 „Dėl aplinkosaugos reikalavimų nuotekoms tvarkyti patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 87-3054).
- 3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. 3 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 42:1999 „Gyvenamųjų ir viešosios paskirties pastatų mikroklimatas“ tvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 5-121).
- 3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. 277 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 98:2000 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ (Žin., 2000, Nr. 44-1278).
- 3.26. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 17 d. įsakymas Nr. 390 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2001 „Baseinai. Įrengimas, priežiūra ir kontrolė“ patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 64-2376).
- 3.27. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. 510 „Dėl rekomenduojamų paros maistinių medžiagų ir energijos normų tvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 102-2936).
- 3.28. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. birželio 10 d. įsakymas Nr. 285 „Dėl ūkinės komercinės veiklos, kuria versdamiesi įmonės ar asmenys privalo turėti leidimą - higienos pasą, sąrašo bei leidimo - higienos paso išdavimo tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. 54-1746).

3.29. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. 47-1365).

3.30. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio gydytojo higienisto 1998 m. kovo 13 d. įsakymas Nr. 2 „Dėl cheminių dezinfekcijos medžiagų, valiklių ir ploviklių bei buitinių parazitų ir graužikų naikinimo preparatų sąrašų“ (Žin., 1998, Nr. 28-760).

3.31. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. liepos 17 d. įsakymas Nr. 416 „Dėl privalomojo higienos ir pirmosios medicinos pagalbos mokymo tvarkos“ (Žin., 2000, Nr. 66-1996).

3.32. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 684 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2001 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 9-324).

3.33. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 3 d. įsakymas Nr. 529 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 93:1999 „Žaislai. Higienos normos ir taisyklės“ (Žin., 1999, Nr. 105-3055).

III. SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

4. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

4.1. **ikimokyklinio ugdymo įstaiga** – švietimo įstaiga, kurios pagrindinė veikla yra nuo 0 iki 6–7 metų vaikų ugdymas;

4.2. **specialiojo ugdymo ikimokyklinė įstaiga** – švietimo įstaiga, kurios pagrindinė veikla yra ikimokyklinio amžiaus specialiųjų poreikių vaikų ugdymas;

4.3. **sklypo ribos** – sklypo ribos, kurios nurodytos juridinę galią turinčiuose dokumentuose (vietos savivaldybės sprendime ir sklypo plane, patvirtintame savivaldybės vyriausiojo architekto);

4.4. **tambūras** – erdvė tarp išorinių ir vidinių durų, skirta apsaugoti nuo šalto oro, dūmų, kvapų patekimo į pastatą, laiptinę ir patalpas;

4.5. **valymas** – teršalų pašalinimas šluostant, šveičiant, mirkant, plaunant valiklių tirpalais;

4.6. **dezinfekcija** – daugelio arba visų mikroorganizmų, išskyrus bakterijų sporas, nukenksminimas aplinkoje fizinėmis ir cheminėmis priemonėmis.

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Ikimokyklinės įstaigos yra projektuojamos, statomos, rekonstruojamos pagal Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo ir jų poįstatyminių teisės aktų bei statybos norminių dokumentų reikalavimus [3.1; 3.2; 3.4; 3.6; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 3.11; 3.12; 3.13].

6. Pastatyta ar rekonstruota ikimokyklinė įstaiga turi būti pripažinta tinkama naudoti ir pradedama eksploatuoti tik gavus nustatyta tvarka leidimą-higienos pasą [3.17; 3.28].

7. Ikimokyklinės įstaigos skiriamos vaikų nuo 0 iki 6–7 metų ugdymui. Grupės formuojamos iš to paties arba įvairaus amžiaus vaikų: lopšelio grupėse nuo 0 iki 1,5 metų – ne daugiau kaip 10 vaikų, o nuo 1,5 iki 3 metų – ne daugiau kaip 15 vaikų; darželio grupėse – ne daugiau kaip 20 vaikų [3.3].

8. Specialiojo ugdymo ikimokyklinės įstaigos turi būti projektuojamos universalaus tipo su atitinkamais įrenginiais [3.15].

9. Integruojant neįgaliuosius vaikus į bendrojo tipo ikimokyklines įstaigas, jose turi būti numatytos tokios sąlygos kaip ir specialiojo ugdymo ikimokyklinėse įstaigose.

V. SKLYPAS IR TERITORIJA

10. Ikimokyklinės įstaigos turi būti statomos žemės sklypuose, suformuotuose pagal teritorijų planavimo dokumentus [3.1]. Triukšmas bei oro užteršimas teritorijoje neturi viršyti visuomenės sveikatos saugos norminiuose teisės aktuose nurodytų dydžių [3.18; 3.19].

11. Ikimokyklinės įstaigos sklypo dydis nustatomas atsižvelgiant į planuojamą vaikų skaičių. Vienam vaikui numatomas ne mažesnis kaip 35 m² plotas.

12. Teritorija turi būti aptverta ir apsodinta 5 m pločio želdinių juosta. Draudžiama sodinti dygius ir nuodingas uogas turinčius krūmus.

13. Ikimokyklinės įstaigos teritorija turi būti suskirstyta pagal veiklos zonas (žaidimų, sporto, ūkio aikštelės).

14. Teritorijoje esantys įrenginiai turi būti tvarkingi, patikimai pritvirtinti, atitikti vaikų amžių ir ūgį. Įrenginiai turi būti tik iš leidžiamų naudoti statybinių medžiagų ir konstrukcijų.

15. Teritorijoje turi būti įrengiamos pavėsinės, apsaugančios vaikus nuo saulės bei kritulių.

16. Žaidimų aikštelės, atsižvelgiant į žaidimų pobūdį, turi būti velėnuotos, apsėtos žole arba plūktos. Aikštelėse įrengiamos smėlio dėžės.

17. Teritorijoje turi būti įrengti kūno kultūros įrenginiai (krepšinio, tinklinio, futbolo aikštelės, dviračių takas ir kt.). Aikštelių danga – plūkta žemė.

18. Ūkio aikštelė turi būti įrengta arčiau maisto bloko ir skalbyklos. Į ją turi būti įrengtas atskiras įvažiavimas. Aikštelės danga – asfaltas, betonas ar kita kieta danga, kurią būtų lengva valyti, o prireikus – dezinfekuoti. Ne arčiau kaip 25 m nuo maisto bloko aikštelėje turi būti įrengti uždengiami metaliniai konteineriai buitiniams atliekoms.

19. Teritorijos apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 10 lx.

VI. PASTATAS IR PATALPOS

20. Ikimokyklinės įstaigos pastatas skiriamas ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūrai ir ugdymui organizuoti.

Įrengiant viename pastate ikimokyklinę įstaigą ir pradinę ar mažakomplektę mokyklą, darželį-mokyklą (arba darbuotojų gyvenamąsias patalpas), ikimokyklinės įstaigos patalpos turi turėti atskirą išėjimą, o kitos paskirties patalpų žmonių evakuacijos keliai neturi eiti per ikimokyklinės įstaigos patalpas.

21. Pastatuose, kuriuose yra daugiau kaip 50 vietų (taip pat iki 50 vietų, o ikimokyklinėje įstaigoje – daugiau kaip 25 vietos), ikimokyklinės įstaigos patalpas būtina atskirti nuo mokyklos bei gyvenamųjų patalpų pertvaromis ir perdangomis, laikantis priešgaisrinių reikalavimų.

22. Ikimokyklinės įstaigos pastatas turi būti ne aukštesnis kaip dviejų aukštų. Projektuojant 2 aukštų specialiojo ugdymo ikimokyklines įstaigas turi būti numatytas liftas.

23. Įėjimas į ikimokyklinę įstaigą turi būti su dvigubu tambūru. Atstumas tarp durų ne mažiau kaip 1,6 m. Vidinių tambūro durų įstiklintoji dalis iš abiejų pusių sulig vaiko ūgiu turi būti atitveriama grotelėmis. Tikslinga naudoti armatūrinį stiklą.

24. Patalpos lopšelio vaikų grupėms turi būti įrengiamos pirmuosiuose aukštuose su atskirais įėjimais į kiekvieną grupę.

25. Patalpos darželio grupėms gali būti įrengiamos bet kuriame aukšte, įrengus atskirą įėjimą į 2–4 grupes.

26. Ikimokyklinėse įstaigose numatomos tokios patalpos: žaidimų, miegamosios, kūno kultūros, muzikos, medicinos, administracijos, maisto bloko, skalbyklos, buitinės ir kitos. Jauniausioje vaikų lopšelio grupėje nuo 0 iki 1,5 metų turi būti numatytos atskiros patalpos krūtimi maitinančioms motinoms nusirengti ir pamaitinti kūdikius.

27. Ikimokyklinės įstaigos pagrindinių patalpų (žaidimų, muzikos, kūno kultūros) langai turi būti į pietus, miegamųjų, medicinos – į rytus, virtuvės – į šiaurę.

Maisto bloko, skalbyklos ir tualetų langai negali būti po vaikų žaidimų, miegamųjų patalpų langais.

28. Įrengiant patalpas ir komplektuojant grupes, vienam vaikui lopšelio grupėje turi būti numatytas ne mažesnis kaip 4,3 m² plotas, o darželio grupėje – 4,0 m² plotas.

29. Specialiojo ugdymo ikimokyklinėse įstaigose numatomos tokios patalpos: vaikų priėmimo, nusirengimo numatant ne mažiau kaip po 1,2 m² ploto vienam vaikui, žaidimų kambarys – po 3,3 m² ploto, miegamasis – ne mažiau kaip po 2,4 m² ploto, tualetas - prausykla – po 1,0 m² vienam vaikui.

Be šių patalpų, turi būti numatytos 18 m² patalpos specialiosioms pratyboms, nelogopedinėse ikimokyklinėse įstaigose – 12 m² logopedijos kabinetas ir 9 m² techninių priemonių kabinetas.

30. Muzikos salėje vienam vaikui turi būti numatyta ne mažiau kaip 2 m², kūno kultūros salėje – 3 m², o specialiojo ugdymo ikimokyklinėje įstaigoje atitinkamai 4,0 m² ir 5,0 m² ploto vienam vaikui.

31. Medicinos bloke turi būti numatytos tokios patalpos: medicinos kabinetas, procedūrų kabinetas, tualetas ir patalpa dezinfekcijos skiediniams ruošti. Patalpų dydis priklauso nuo vaikų skaičiaus.

Specialiojo ugdymo ikimokyklinėse įstaigose papildomai turi būti numatyta: gydytojo kabinetas – 9 m², fizioterapijos kabinetas – 18 m² ir masažo kabinetas – 9 m² ploto.

32. Maisto bloke turi būti numatytos tokios patalpos: pirminio žaliavų apdorojimo, virtuvė su maisto išdavimo patalpa, virtuvės indų plovykla, sausų produktų laikymo sandėlis, daržovių sandėlis, taros laikymo patalpa, virtuvės darbuotojų kambarys, dušas ir tualetas.

33. Skalbykla ir atitinkamos jos patalpos (lyginimo, džiovavimo) įrengiamos, kai nėra specialių skalbyklų arba specialių linijų ikimokyklinių įstaigų skalbiniais skalbti bendrosiose skalbyklose.

Ikimokyklinėje įstaigoje, kurią aptarnauja skalbykla, pakanka numatyti 4,0 m² ploto patalpą nešvariems skalbiniais rinkti ir rūšiuoti. Abiem atvejais į šias patalpas turi būti atskiras įėjimas.

34. Administracijos ir buitines patalpas: direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo ugdymo reikalams ir darbuotojų patalpos; ūkio ir švarių skalbinių sandėliai, darbuotojų tualetas.

Mažose įstaigose direktoriui ir jo pavaduotojui gali būti numatyta vienas kabinetas.

35. Ikimokyklinėse įstaigose turi būti numatytas tarnybinis įėjimas ir 12 m² holas. Specialiojo ugdymo ikimokyklinėse įstaigose, kai vaikų yra ne daugiau kaip 75, turi būti numatytas 12 m² holas, esant daugiau – 18 m².

VII. PATALPŲ ĮRANGA IR APDAILA

36. Ikimokyklinėje įstaigoje visi įrenginiai turi būti pritaikyti vaikams pagal jų ūgį, amžiaus ypatumus, atitikti higienos bei ugdymo reikalavimus.

37. Laidinės, laiptų aptvaras turi būti įrengtos pagal statybos normų ir taisyklių reikalavimus, užtikrinant vaikų saugą.

38. Vaikų priėmimo ir nusirengimo patalpose turi būti įrengtos ir gerai pritvirtintos individualios spintelės vaikų viršutiniams drabužiams ir sieninės spintos – personalo viršutiniams drabužiams. Be to, turi būti įrenginiai vaikų šlapiems drabužiams ir avalynei džiovinti.

39. Žaidimų patalpose stalai ir kėdės turi būti vienos baldų grupės ir ženklintos. Jų kiekis ir dydžiai priklauso nuo vaikų skaičiaus ir jų ūgio. Baldų dydžiai ir jų ženklinimas pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Baldų ženklinimas ir jų dydžiai

Baldų grupė	Spalvinis ženklinimas	Stalo aukštis, cm	Kėdutės sėdynės aukštis, cm	Vaiko ūgis, cm, kuriam taikomas baldas
A	Balta	34	17	Iki 80
B	Žalia	38	20	80–90
C	Žydra	43	24	90–100
D	Oranžinė	48	28	100–115
E	Geltona	54	32	115–130
F	Raudona	60	36	Daugiau kaip 130

40. Žaidimų patalpose baldai statomi atsižvelgiant į užsiėmimo pobūdį. Atstumas nuo sienos su langais iki stalų – 1 m. Sieninė lenta kabinama taip, kad jos apatinis kraštas būtų ne aukščiau kaip 0,8 m nuo grindų. Jauniausios lopšelio grupės žaidimo kambaryje turi būti įrengtas 1 m atstumu nuo lango maniežas su aptvaru, kūdikiams pervystyti stalas, praustuvė, rankšluosčių kabykla, uždaras indas nešvariems skalbiniams.

41. Žaidimų patalpose turi būti įrengtos sekcijos arba lentynos žaislams sudėti.

42. Prie žaidimų kambario turi būti numatyta patalpa su dviejų skyrių indų plautuve grupių indams plauti ir sieninė spinta švariems indams laikyti.

43. Miegamuosiuose turi būti pastatyta tiek lovųčių, kiek yra planuota vietų. Lovutės turi būti stacionarios lopšelio grupėse arba įmontuotos sienoje (darželio grupėse). Vaikams iki metų amžiaus turi būti pastatytos specialios lovutės, kad vaikas negalėtų iškristi. Visais atvejais lovutės turi atitikti vaikų ūgį: iki 3 metų – 120 cm ilgio ir 60 cm pločio. Vaikams nuo 3 iki 7 metų lovutės turi būti ne trumpesnės kaip 140 cm ilgio ir 60 cm pločio. Sudedamosios lovutės turi būti su kietu pagrindu. Kiekviena vaiko lovutė ženklinama tuo pačiu ženklu ar numeriu kaip ir rankšluostinė.

43.1. Jauniausios lopšelio grupės miegamajame būtina įrengti įstiklintą pertvarą, kad netrikdomai būtų migdomi patys mažiausi vaikai.

43.2. Draudžiama ikimokyklinėse įstaigose naudoti dviaukštes lovutes.

43.3. Miegamuosiuose turi būti įrengtos sieninės spintos švariai patalynei laikyti.

44. Tuaile-prausykloje turi būti įrengtos vaikams praustuvės, dušas su lanksčiu vamzdeliu, praustuvė personalui, rankšluostinės individualiems vaikų rankšluosčiams, sieninė spinta ūkio inventoriui laikyti. Ši spinta turi būti uždaryta, kad į ją negalėtų patekti vaikai. Tuaileto zonoje turi būti vaikams įrengti unitazai. Lopšelio grupių tuaileto turi būti įrengtas viduaras naktipuodžiams išplauti, lentynos – naktipuodžiams laikyti.

44.1. Abiejuose aukštuose, atsižvelgiant į grupių skaičių, turi būti įrengti tualetai darbuotojams ir rankų džiovintuvai.

44.2. Unitazai ir rankų džiovintuvai darbuotojams turi būti įrengti ne grupės tuaileto patalpose. Unitazas turi būti atskiroje kabinoje su uždromis durimis. Sanitarinių įrenginių kiekis pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė. Sanitarinių įrenginių kiekis

Patalpos pavadinimas	Praustuvės		Unitazai		Pusvonė su dušu ant lankstaus vamzdelio	Rankų džiovintuvas
	vaikams	personalui	vaikams	personalui		
Tualetas-prausykla lopšelio grupėje	2	1	1	1	1 gili	1 (personalui)
Tualetas-prausykla darželio grupėje	4	1	3	1	1 negili	1 (personalui)

45. Praustuvės lopšelinio ir jaunesniojo darželinio amžiaus vaikams turi būti įrengiamos 0,4 m aukštyje, vyresniojo amžiaus vaikams – 0,5 m aukštyje, gili pusvonė – 0,6 m, negili – 0,3 m aukštyje nuo grindų.

46. Vaikams unitazai įrengiami (0,8x0,75) m dydžio uždaromosiose kabinose su saviverėmis durimis. Tarp kabinų turi būti 1,2 m aukščio pertvara su 0,15 m tarpu nuo grindų.

47. Visose ikimokyklinės įstaigos patalpose grindys, sienos bei lentynos turi būti lygios, o jų apdaila tokia, kad būtų galima valyti drėgnu būdu ir dezinfekuoti.

47.1. Sienos turi būti dažomos tik šviesiomis spalvomis.

47.2. Specialiojo ugdymo ikimokyklinėse įstaigose durų, durų rankenų, išsikišusių kambario detalių, laiptų kraštų, baldų ir kitų įrenginių spalva turi būti kontrastinga sienų spalvai.

47.3. Virtuvės, grupės indų plovyklos, skalbyklos, tualetu-prausyklos, daržovių sandėlio, šaldymo kameros sienos 1,5 m aukštyje nuo grindų turi būti iškljuotos keraminėmis plytelėmis.

47.4. Lopšelio grupių vaikų priėmimo kambaryje, tualetu-prausykloje, žaidimų kambaryje grindys turi būti šildomos. Žaidimų kambaryje, gimnastikos salėje grindys turi būti lentų arba parketo, visose kitose – lentų, parketo arba linoleumo.

47.5. Darželio grupių tualetų grindys turi būti išklotos metlacho plytelėmis.

47.6. Maisto bloko, skalbyklos, tualetų grindys išklojamos keraminėmis mozaikinėmis šlifotomis plytelėmis.

47.7. Sienų ir grindų apdailai turi būti naudojamos tik saugios medžiagos.

VIII. ŠILDYMAS IR VĒDINIMAS

48. Ikimokyklinėse įstaigose turi būti įrengta centrinė šildymo ir vėdinimo sistema pagal nustatytus STR reikalavimus [3.16]. Visų patalpų pakankamos šiluminės aplinkos ir šiluminio komforto parametrai bei jų vertės turi atitikti nustatytus visuomenės sveikatos saugos teisės norminiuose aktuose [3.24].

Šildymo prietaisai ir įrenginiai turi būti uždengti medinėmis grotelėmis. Neleidžiama naudoti tam tikslui medžio drožlių plokščių.

49. Temperatūra patalpose turi būti reguliuojama atsižvelgiant į vaikų amžių bei patalpų paskirtį ir atitikti dydžius, nurodytus 3 lentelėje.

3 lentelė. Kai kurių patalpų oro temperatūros parametrai

Patalpos pavadinimas	Oro temperatūra, °C		
	Lopšelio grupėje		Darželio grupėje
Priėmimo, nusirengimo kambarys	22		21
Žaidimų kambarys	22		21
Miegamasis	21		19
Tualetas-prausykla	22		20

Muzikos ir kūno kultūros salės	19		19
Grupės indų plovykla		16	
Baseinas		29	
Medicinos patalpos		22	
Administracijos, buitinės		18	
Virtuvė		15	
Skalbykla		18	
Skalbinių lyginimo patalpa		16	

49.1. Pirmojo aukšto visose žaidimų patalpose grindų paviršiaus temperatūra žiemos metu turi būti ne žemesnė kaip 23 °C, o specialiojo ugdymo ikimokyklinėse įstaigose, kuriose būna fiziškai neįgalūs vaikai, tokia grindų temperatūra privaloma ir persirengimo bei miegamosiose patalpose.

49.2. Specialiojo ugdymo ikimokyklinių įstaigų grupių patalpose temperatūra turi būti 1 °C aukštesnė negu kitose ikimokyklinėse įstaigose.

49.3. Vaikų buvimo patalpose santykinė oro drėgmė turi būti 40–55 %, virtuvės ir skalbimo patalpose – 60–70 %.

50. Grupių žaidimo kambariuose 0,8–1,2 m aukštyje turi būti pakabinti termometrai.

51. Ikimokyklinėse įstaigose turi būti numatytas natūralus ir mechaninis patalpų vėdinimas.

51.1. 50 % langų turi būti įrengtos orlaidės ir įrenginiai joms atidaryti. Bendras orlaidžių plotas turi sudaryti 1/50 grindų ploto. Įrengti jas reikia taip, kad išorinė orlaidžių dalis atsivertų apačioje, o vidinė – viršuje. Orlaidės turi būti visada atidarytos, išskyrus kai žema oro temperatūra.

51.2. Žaidimų kambariuose ir miegamuosiuose būtina užtikrinti natūralų skersvėjinį arba kampinį vėdinimą.

51.3. Skalbykloje, skalbinių lyginimo patalpoje turi būti numatytas tiekiamasis-ištraukiamasis vėdinimas, kad oras per valandą pasikeistų 5 kartus. Tik ištraukiamasis vėdinimas įrengiamas:

51.3.1. grupių ir persirengimo patalpose – 1,5 karto per val.,

51.3.2. miegamuosiuose – 1,5 karto per val.,

51.3.3. kūno kultūros ir muzikos salėse – 1,5 karto per val.,

51.3.4. medicinos patalpose – 1 kartą per val.,

51.3.5. administracijos, buitinėse patalpose – 1 kartą per val.,

51.3.6. virtuvėje – pagal projektinius apskaičiavimus.

51.4. Darželio grupių tualetuose oras turi būti ištraukiamas iš sanitarinių mazgų zonos.

51.5. Medicinos patalpose turi būti atskiri traukos kanalai.

51.6. Vėdinimo kanalai iš maisto bloko neturi eiti per grupių patalpas.

IX. VANDENTIEKIS IR KANALIZACIJA

52. Ikimokyklinės įstaigos turi būti prijungtos prie centralizuoto vandentiekio ir kanalizacijos tinklų. Vanduo turi atitikti visuomenės sveikatos saugos teisės norminių aktų reikalavimus [3.20]. Jeigu nėra centralizuoto vandentiekio ir kanalizacijos tinklų, turi būti suprojektuoti ir įrengti vietiniai vandens tiekimo šaltiniai ir nuotekų valymo įrenginiai [3.21; 3.22; 3.23].

53. Kaimo vietovėse nekūrenimo sezonu turi būti numatytas vandens šildymas elektriniais šildytuvais.

54. Karštas vanduo turi būti virtuvėje, skalbykloje, grupės indų plovykloje, visų grupių tualetuose-prausyklose ir medicinos patalpose.

54.1. Vandens temperatūra prausyklose, dušuose turi būti ne žemesnė kaip 37 °C ir ne aukštesnė kaip 42 °C.

54.2. Vandens temperatūra baseine – 28–30 °C.

X. NATŪRALUS IR DIRBTINIS APŠVIETIMAS

55. Natūralus apšvietimas

55.1. Pagrindinės ikimokyklinių įstaigų patalpos turi būti tiesiogiai natūraliai apšviečiamos. Natūralios apšvietos koeficiento vertė žaidimo kambariuose, miegamuosiuose, medicinos patalpose, muzikos ir kūno kultūros salėse turi būti ne mažesnė kaip 1,5 %.

55.2. Antrinis apšvietimas leidžiamas virtuvės indų plovykloje, tualetuose. Stoginis natūralus apšvietimas gali būti baseine.

55.3. Sandėlius, personalo tualetus ir indaujas leidžiama įrengti be natūralaus apšvietimo.

56. Dirbtinis apšvietimas

56.1. Visose ikimokyklinės įstaigos patalpose turi būti įrengtas dirbtinis apšvietimas ir atitikti visuomenės sveikatos saugos teisės norminiuose aktuose nustatytus reikalavimus [3.25].

56.2. Patalpų dirbtiniam apšvietimui turi būti naudojamos išlydžio arba kaitrinės lempos.

Patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės vertės pateiktos 4 lentelėje.

4 lentelė. Kai kurių patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės reikšmės

Patalpos pavadinimas	Apšvieta, lx		Paviršius, kuriam taikoma apšvieta
	Išlydžio lempos	Kaitrinės lempos	
Žaidimų kambarys	200	100	Horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų
Kūno kultūros ir muzikos salės	200	100	Horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų
Priėmimo kambarys	200	100	Horizontalus paviršius 0,8 m aukštyje nuo grindų
Nusirengimo kambarys	200	100	Ant grindų
Izoliatorius	150	75	Horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų
Miegamasis	75	30	Horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų
Priešmokyklinės arba pirmaklasių grupės kambarys	300	150	Horizontalus ant rašomojo stalo paviršiaus

56.3. Ikimokyklinės įstaigos patalpose gali būti naudojami tik leidžiamo šioms įstaigoms tipo šviestuvai, kurie vienodai lygiai išsklaido šviesą.

56.4. Specialiojo ugdymo ikimokyklinių įstaigų žaidimų patalpose, miegamuosiuose, izoliatoriuje, muzikos ir kūno kultūros salėse turi būti numatyta galimybė įjungti baktericidines lempas, o miegamuosiuose – dar ir vietinį apšvietimą.

56.5. Vaikų su regos sutrikimais grupės patalpose apšvietimas turi būti kaitrinėmis lempomis, o apšvieta – 500 lx.

56.6. Sutrikusios klausos, sutrikusio intelekto vaikų grupių patalpose apšvietimas gali būti išlydžio ir kaitrinėmis lempomis, apšvietos lygis – kaip ir ikimokyklinėse įstaigose.

XI. TERITORIJOS, PATALPŲ, ĮRENGINIŲ, INVENTORIAUS, ŽAISLŲ PRIEŽIŪRA

57. Teritorija turi būti valoma kasdien iki susirenkant vaikams. Žiemą takeliai turi būti pabarstomi smėliu.

Smėlis žaidimo aikštelių dėžėse kiekvieną pavasarį turi būti pakeičiamas, o prireikus (pagal tyrimo rezultatus) – kas mėnesį. Smėlio dėžės turi būti su dangčiais ir vėdinimosi angomis. Smėlis pagal reikmes turi būti perkasamas.

58. Visas teritorijoje esantis inventorius turi būti tvarkingas, sutaisytas. Lauko žaislai turi būti laikomi teritorijoje specialiai numatytoje vietoje.

59. Kai ikimokyklinėje įstaigoje yra lauko išvietė ir šiukšlių konteineris, jie valomi užsipildžius 2/3 jų tūrio ir dezinfekuojami 10% chlorkalkių arba kito chloro preparato skiediniu pagal gamintojo rekomendacijas. Išvietės duobė kartą per savaitę dezinfekuojama chlorkalkių milteliais (1 kg – 1 m² ploto). Išvietės vidus (sienos, grindys) kasdien dezinfekuojamas chloro preparato ar kitų dezinfekcijos medžiagų skiediniais paviršiams dezinfekuoti pagal gamintojų rekomendacijas.

60. Visos patalpos kasdien turi būti vėdinamos ir valomos.

60.1. Patalpos turi būti vėdinamos skersvėjinio būdu, kai patalpose nėra vaikų. Patalpų negalima vėdinti per tualetų patalpas.

60.2. Patalpos ir grindys valomos iki vaikų atėjimo į įstaigą arba kai vaikai būna lauke.

60.2.1. Grindys plaunamos 2 kartus per dieną, prirėikus – ir dažniau, ypač tuomet, kai miegamieji naudojami ir kitai vaikų veiklai.

60.2.2. Kūno kultūros ir muzikos salės bei sporto priemonės turi būti valomos po kiekvieno užsiėmimo.

60.2.3. Tualetų grindys, unitazai plaunami 2 kartus per dieną ir dažniau (pagal reikmę) su plovikliais, o unitazų sėdynės kasdien plaunamos šiltu vandeniu su muilu. Du kartus per mėnesį unitazai plaunami preparatais, skirtais susidariusioms nuosėdoms pašalinti, pagal gamintojo rekomendacijas.

Lopšelio grupių tualetų grindys turi būti plaunamos po kiekvieno vaikų sodinimo ant naktipuodžių. Naktipuodžiai išplaunami tekančiu vandeniu.

60.2.4. Pagrindinis patalpų valymas atliekamas kas mėnesį ir pagal epidemiologines reikmes, naudojant valiklius.

Dezinfekcijos skiediniai, įvairūs valikliai turi būti laikomi vaikams neprieinamose vietose.

60.2.5. Inventorius tualetui valyti turi būti ženklinamas ryškia spalva (raudona arba geltona) ir laikomas spintoje, atskirai nuo inventoriaus kitoms grupių patalpoms valyti. Valytojos, valydamos tualetus, turi apsivilkti specialius drabužius (chaltus, prijuostas). Jie turi būti paženklinėti ir laikomi atskirai nuo kitų drabužių.

60.2.6. Stalai žaidimų patalpose turi būti plaunami karštu vandeniu su muilu ar soda ar kitais paviršių valikliais prieš ir po kiekvieno vaikų maitinimo. Stalams plauti naudojamas atskiras paženklintas dubuo, kuriame ruošiamas 2 % karšto vandens ir muilo sodos skiedinys (20 g muilo arba sodos 1 l vandens) ir laikomas grupės indų plovykloje. Galima naudoti ir kitus leidžiamus paviršių ploviklius. Stalų pašluostės kasdieną turi būti išskalbiamos karštu vandeniu su muilu, išdžiovinamos ir laikomos specialiaje inde ar atskiroje vietoje.

60.2.7. Baldai turi būti valomi kasdien drėgna pašluoste.

61. Minkštas inventorius

61.1. Patalynė, rankšluosčiai turi būti laikomi spintose. Kiekvienam vaikui turi būti po 3 komplektus patalynės, 2 rankšluosčius ir po 2 komplektus čiužinių užvalkalų. Patalynė, rankšluosčiai keičiami pagal būtinumą, bet ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę savaitinėse įstaigose ir vieną kartą per 10 dienų – dienišėse įstaigose.

61.2. Nešvari patalynė surenkama į specialius maišus, bakus ar kibirus su dangčiais. Patalynė, rankšluosčiai į skalbyklą pristatomi specialiuose maišuose, o iš skalbyklos grąžinami specialiuose švariuose maišuose.

61.3. Kilimai vaikų grupėse (ypač lopšelio) turi būti iš natūralių verpalų. Jie kasdien turi būti valomi dulkių siurbliu, periodiškai dulkinami lauke, valomi drėgnu šepetiu. Vieną kartą per metus kilimai turi būti valomi sausu cheminiu būdu.

62. Žaislai

62.1. Žaislai, išskyrus minkštus, prieš duodant vaikams žaisti, turi būti 15 min. plaunami tekančiu 37° C vandeniu su muilu ar kitais valikliais, skirtais žaislams valyti, skalaujami ir džiovinami.

62.2. Kieti, plastikiniai, guminiai ir kitokie žaislai turi būti kasdien plaunami karštu vandeniu su muilu ar kitais žaislų valikliais pagal gamintojų rekomendacijas ir skalaujami švariu tekančiu vandeniu.

62.3. Vaikams iki 3 metų negalima duoti tekstilinių žaislų.

62.4. Minkšti žaislai kasdien dezinfekuojami baktericidinėmis lempomis.

Visi žaislai prižiūrimi, plaunami, dezinfekuojami pagal nustatytus reikalavimus [3.33].

63. Esant nepalankiai epidemiologinei situacijai, skelbiamas karantinas. Patalpos, įrenginiai, žaislai, inventorius valomi, dezinfekuojami pagal gydytojo epidemiologo (parazitologo, higienisto) konkrečius nurodymus.

63.1. Valymui ir dezinfekcijai gali būti naudojami tik nustatyta tvarka aprobuoti valikliai ir cheminės dezinfekcijos medžiagos.

63.2. Renkantis valiklius ir chemines dezinfekcijos medžiagas būtina reikalauti naudojimo instrukcijų lietuvių kalba. Jose turi būti gamintojo informacija apie cheminės medžiagos sudėtį, antimikrobines savybes (veiklumą), paskirtį, dozavimą, naudojimą, darbo saugą.

63.3. Renkantis tinkamas dezinfekuojamam objektui chemines dezinfekcijos medžiagas, turi būti atkreiptas dėmesys į gamintojo rekomendacijas vartotojų instrukcijose.

63.4. Dezinfekcijos būdai ir priemonės pateikti priede.

64. Baseinai eksploatuojami ir jų higieninė priežiūra vykdoma, kaip nustatyta visuomenės sveikatos saugos teisės norminiuose aktuose [3.26].

64.1. Maudytis baseine gali tik sveiki vaikai – gydytojui pripažinus, kad neturi grybelinių ligų ir kirminų. (6–7x3) m² dydžio baseine vienu metu maudytis gali ne daugiau kaip 7 vaikai. Prieš maudymąsi vaikai turi nusiprausti po dušu su kempine ir muilu ir tik po to užsimauti maudymosi kelnaites. Maudymosi kelnaitės, kepuraitė po kiekvieno maudymosi turi būti išskalbiami.

64.2. Visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos darbuotojai kartą per mėnesį turi atlikti vandens sanitarinį-cheminį bei helmintologinį tyrimus.

65. Visų ikimokyklinės įstaigos patalpų langai iš vidaus ir iš išorės valomi 2 kartus per metus (pavasarij ir rudenį). Ant palangių negalima dėti daiktų ir gėlių, kurie gali sudaryti pavojų vaikų saugai.

66. Patalpų sienos dažomos pagal reikmes.

67. Draudžiama atlikti dezinfekciją, deratizaciją, dažyti sienas, lubas, langų rėmus ar daryti kitokį patalpų remontą, vaikams esant įstaigoje.

XII. MAISTO BLOKO ĮRANGA, PRIEŽIŪRA, MAISTO RUOŠIMAS

68. Ikimokyklinės įstaigos maisto bloko įranga, maisto produktų pristatymas, jų laikymas, maisto gaminimas turi atitikti visuomenės sveikatos saugos teisės norminiuose aktuose nustatytus reikalavimus [3.32].

69. Maisto bloke, kuriame maistą tvarko 5 arba mažiau darbuotojų, yra taikomas supaprastintas rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (RVASVT) planas. Jame turi būti išdėstytos tik esminės rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų taškų valdymo nuostatos.

70. Maisto paruošimas ir patiekalų įvairumas turi atitikti vaikų amžiaus ypatumus [3.27]. Vaikai turi būti maitinami kas 3,5–4,0 val. pagal valgiaraščius, patvirtintus įstaigos vadovo ir suderintus su visuomenės sveikatos centru. Lopšelio ir darželio grupių vaikams sudaromi atskiri valgiaraščiai.

Sudarant valgiaraščius būtina laikytis nustatytų valstybinių maisto produktų normų.

71. Vaikų maitinimui neturi būti vartojami tokie produktai: subproduktai (inkstai, smegenys, plaučiai), žuvies konservai, sultinių koncentratai, nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai, nešiluminiai pagaminti gėrimai, žlėgtainiai, skrudinti produktai, kremos gaminiai, grybai, šaltiena, taip pat patiekalai (blynėliai su mėsa, makaronai su mėsa ir panašūs patiekalai su įdarais), kuriems tinkamai pagaminti trūksta technologinių įrenginių.

72. Vaikų maitinimui negali būti naudojami įskilę, apdaužytai kraštais ir plastikiniai indai bei aliumininiai įrankiai. Indai ir įrankiai turi būti plaunami naudojant leidžiamas plovimo priemones pagal patvirtintas indų plovimo taisykles [3.30].

73. Maisto atliekos turi būti surenkamos į specialiai tam skirtą ir paženklintą kibirą ar kitą talpyklą. Po kiekvieno maitinimo atliekos išnešamos iš grupės patalpų. Kasdien, pašalinus atliekas, minėtas talpyklas būtina plauti 2 % kalcinuotosios sodos skiediniu.

74. Draudžiama pašalinams žmonėms lankytis maisto bloko patalpose.

XIII. VAIKŲ PRIĖMIMAS, DIENOS REŽIMAS, SVEIKATOS UGDYMAS

75. Vaikas į ikimokyklinę įstaigą priimamas pateikus jo sveikatos raidos istoriją F. 025 – 112/a ar išrašą iš šios formos.

76. Ikimokyklinės įstaigos medicinos darbuotojas iš tėvų turi papildomai sužinoti apie vaiko vystymosi, elgesio ypatumus, įvertinti vaiko sveikatos būklę ir, jei reikia, kartu su pedagogu paskirti individualų dienos režimą, maitinimą bei kitas sveikatinimo priemones. Duomenys apie vaiką pateikiami grupės auklėtojai.

77. Grupės auklėtoja kiekvieną rytą turi pasidomėti vaiko sveikata ir švara. Vaikui sunegalavus ikimokyklinėje įstaigoje, jis izoliuojamas iki atvykstant tėvams.

78. Po ligos vaikas gali būti priimtas į ikimokyklinę įstaigą tik su apylinkės pediatro ar šeimos gydytojo pažyma apie ligos trukmę, taikytą gydymą bei nurodymais dėl tolesnės individualios vaiko priežiūros. Tai gali būti įrašyta į 75 punkte nurodytą formą.

79. Vaiko dienos, jo ugdymo režimas gali būti bendras arba individualus. Jis turi atitikti vaiko fiziologinius poreikius, jo amžiaus ypatumus. Tai sprendžia ikimokyklinės įstaigos medicinos darbuotojas ir pedagogas.

80. Kūno kultūra ugdoma pagal patvirtintas programas, tačiau turi būti atsižvelgiama į kiekvieno vaiko augimo ir vystymosi ypatumus, sveikatos būklę.

81. Kasdieną 2 kartus vaikai turi būti išvedami pasivaikščioti. Žiemos metu vaikai turi būti išvedami pasivaikščioti, kai nėra vėjo ir oro temperatūra ne žemesnė kaip minus 18 °C.

82. Vaikų higienos įgūdžiai ikimokyklinėje įstaigoje turi būti ugdomi ir įtvirtinami pagal sveikatos ugdymo programas. Už higienos įgūdžių ugdymą atsakingi pedagogai ir medicinos darbuotojai.

Apie ikimokyklinėje įstaigoje ugdomus higienos įgūdžius turi būti informuojami tėvai ir skatinami ta pačia linkme ugdyti vaikus namie.

83. Vaikai į ikimokyklinę įstaigą nevedami, kai oro temperatūra yra žemesnė kaip minus 20 °C.

XIV. DARBUOTOJŲ HIGIENINIS MOKYMAS IR ATSAKOMYBĖ

84. Ikimokyklinės įstaigos darbuotojai turi būti sveiki, nekeltys pavojaus vaikams užsikrėsti įvairiomis ligomis. Kiekvienas darbuotojas prieš pradėdamas dirbti turi pasitikrinti sveikatą nustatyta tvarka [3.5; 3.29].

Išvados apie sveikatą turi būti įrašomos į asmens medicininę knygelę (F. 048/a). Tolesnių sveikatos patikrinimų ir laboratorinių tyrimų kiekis bei dažnumas nustatomi įvertinus vietovės epidemiologinę situaciją. Apie tai sprendžia asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos.

85. Priimtieji į darbą turi būti mokomi higienos ir pirmosios medicinos pagalbos teikimo žinių ir įgūdžių nustatyta tvarka [3.31].

86. Asmens medicinines knygeles ir sveikatos žinių pažymėjimus [3.31] darbuotojai turi laikyti darbovietėje pas atsakingą asmenį.

87. Ikimokyklinių įstaigų darbuotojai susirgę nedelsdami turi pranešti ikimokyklinės įstaigos direktoriui ir kreiptis dėl medicinos pagalbos į asmens sveikatos priežiūros įstaigą.

XV. ATSAKOMYBĖ UŽ HIGIENOS NORMŲ IR TAISYKLIŲ VYKDYMĄ

88. Ikimokyklinėje įstaigoje už higienos normų ir taisyklių vykdymą atsakingi: įstaigos vadovas ir kiekvienas darbuotojas, įstaigos vadovo įsakymu paskirtas už konkretų darbo barą.

89. Medicinos darbuotojas kasdien prižiūri, kaip laikomasi higienos reikalavimų, ir apie nustatytus pažeidimus informuoja įstaigos vadovą.

90. Periodiškai higienos normų ir taisyklių vykdymą prižiūri ir laboratorinius tyrimus atlieka visuomenės sveikatos centrai ir kitos įgaliotos kontrolės institucijos.

Priedas

NUOLATINĖ DEZINFEKCIJA KARANTINO GRUPĖSE, KAI YRA ORO LAŠELINĖS IR ŽARNYNO INFEKCIJOS

Dezinfekcijos objektas	Dezinfekcijos būdai	Pastabos
1. Valgomieji indai	1. Plauti plovikliais, kurie leisti naudoti viešojo maitinimo įstaigose indams plauti.	Indai po dezinfekcijos išplaunami karštu vandeniu.
	2. Mirkyti indų dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose bakterijoms.	Vienam indų komplektui reikia 2 litrų dezinfekcijos tirpalo.
	Virusinio hepatito karantino metu:	Indų komplektą (1 asmeniui)
		sudaro: negili ir gili lėkštės, puodelis ir lėkštelė, valgomieji įrankiai.
	1. Plauti plovikliais, kurie leisti naudoti viešojo maitinimo įstaigose indams plauti.	
	2. Vieną kartą per parą 15 min. virinti 2 % geriamosios sodos tirpale.	
	3. Mirkyti indų dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose virusams.	
2. Kempinės, pašluostės indams plauti, stalams valyti	1. Po naudojimo išvirinti 15 min. ir sausas laikyti uždarame ženklintame inde.	Stalai prieš valgymą plaunami karštu vandeniu ir muilu arba
	2. Mirkyti tekstilės (audinių) dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose bakterijoms ir virusams. Po to išplauti, išdžiovinti ir laikyti uždarame ženklintame inde.	šluostomi su paviršių valikliais. Po vakarienės valomi pašluoste, sumirkyta dezinfekcijos tirpale.
3. Maisto likučiai	1. Užpilti verdančiu vandeniu arba virinti 15 min.	Kai mažai skysčių, reikia įpilti vandens santykiu 1:4.
	2. Užpilti ir laikyti 1 val. chlorkalkių milteliais (200 g/kg) arba kitomis	

	cheminėmis dezinfekcijos medžiagomis, tinkančiomis skystoms atliekoms dezinfekuoti.	
4. Žaislai: mediniai, plastikiniai, guminiai	1. Plauti šiltu 2 % geriamosios sodos, muilo tirpalu arba kitu žaislų valikliu ir užpilti virintu vandeniu (virusinio hepatito atveju) arba skalauti šiltu vandeniu (kitų infekcijų atvejais).	Po dezinfekcijos būtina plauti tekančiu vandeniu.
	2. Mirkyti arba 2 kartus per dieną šluostyti dezinfekcijos skiediniais, veikliais bakterijoms, virusams, ir po to skalauti vandeniu.	
	Virusinio hepatito karantino metu:	
	Mirkyti dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose virusams.	
Minkšti žaislai, kilimai, užuolaidos	Išnešami iš grupės visam karantino laikui. Atliekant baigiamąją dezinfekciją, jie dezinfekuojami kameroje arba valomi šepetiais, sumirkytais dezinfekcijos tirpaluose, kurie skirti paviršiams dezinfekuoti užkrečiamosios ligos židinyje.	
5. Grindys, baldai, durų rankenos, vandens čiaupai, turėklai, klijuotės, maišai nešvariems skalbiniams	2 kartus per dieną valyti, plauti šiltais muilo, sodos tirpalais arba kitais paviršių valikliais. Paviršiai, užteršti išskyromis, pirmiausia valomi muilo, sodos tirpalais arba kitais valikliais, po to dezinfekcijos medžiagų tirpalais arba vienu metu valomi ir dezinfekuojami su dezinfekuojančiu valikliu.	
6. Baltiniai, užteršti krauju ir kūno skysčiais, sekretais, ekskretais	1. Virinti 15 min. 2 % sodos arba skalbimo miltelių tirpale. 2. Mirkyti baltinių dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose bakterijoms ir virusams. Išmirkytus baltinius skalauti vandeniu, po to skalbti.	Išmirkytus baltinius skalauti vandeniu, po to skalbti.
7. Nešvarūs baltiniai, neužteršti krauju, kūno skysčiais, sekretais, ekskretais	1. Virinti 15 min. 2 % sodos ar skalbimo miltelių tirpale. 2. Mirkyti baltinių dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose bakterijoms, virusams.	
8. Pagalvės, čiužiniai, antklodės	Nukenksminti dezinfekcijos kameroje arba valyti šepetiais, sumirkytais paviršių dezinfekcijos arba valiklių tirpaluose, po to lyginti per drėgną audinį.	
9. Naktipuodžiai ar kiti indai išskyroms	Mirkyti dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose bakterijoms.	Du indai: mirkymui ir išmirkytiems.
	Virusinio hepatito karantino metu:	
	Mirkyti dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose virusams.	

10. Šepečiai naktipuodžiams, unitazams valyti	Mirkyti dezinfekcijos tirpaluose, veikliuose bakterijoms ir virusams.	Grupei reikia 6 šepečių. Šepečiams turi būti 2 indai: vienas – nešvariems šepečiams, kitas – švariems šepečiams mirkyti. Dezinfekcijos tirpalas keičiamas išmirkius šepečius.
11. Išskyros (fekalijos, šlapimas)	Užpilti chlorkalkių milteliais (200 g/1 kg) arba kitomis dezinfekcijos medžiagomis, tinkamomis skystoms atliekoms dezinfekuoti, ir laikyti 1 val.	Indą su išskyromis uždengti ir po dezinfekcijos išskyras išpilti į kanalizaciją.
12. Sanitariniai įrenginiai (vonios, praustuvės, plautuvės, unitazai)	Valyti 2 kartus per dieną su sanitarinių įrenginių valikliais arba dezinfekuojančiais valikliais pagal gamintojo rekomendacijas.	
13. Lauko išvietės, šiukšlių dėžės, paplavų duobės	Lauko išviečių grindis, durų rankenas ir kitus paviršius valyti kasdien šiltais sodos, muilo tirpalais arba kitais valikliais, skirtais paviršiams valyti, dezinfekuoti.	
	Šiukšlių dėžės, paplavų duobes purkšti, tualetų, paplavų duobių turinį kartą per savaitę užpilti chlorkalkių milteliais (1 kg/1 m ² dėžės, duobės ploto) arba kitomis cheminėmis dezinfekuojančiomis medžiagomis skystoms atliekoms dezinfekuoti.	
14. Grindų valymo skudurai	1. Virinti 15 min. 2 % sodos ir muilo tirpale. 2. Mirkyti tekstilės (audinių) dezinfekcijos tirpaluose.	Po dezinfekcijos skudurai išplaunami ir išdžiovinami.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

2002-02-05 Nr. 11-02-712

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

2002-02-04 Nr.03-03-623